

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXIV

Price 20 c.

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Thursday, June 22, 1978

113

NACIAI GALI ŽYGIUOTI I MARQUETTE PARKA

GRAIKIJOJE, SALONIKOJE, IVYKO STIPRUS ŽEMĖS DREBĖJIMAS

SALONICA, Graikija. — Birželio 20 d. stiprus žemės drebėjimas apgriovė 600,000 gyventojų Graikijos miestą Saloniką. Žemės drebėjimo centras, pasak Kalifornijos seismo stoties, buvo 50 mylių atstume nuo Sofijos ir 200 mylių atstume nuo Atėnų.

Drebėjimo stiprumas matuojamas 6,3 pagal Richterio skalę. Drebėjimą jautė Bulgarijoje, Jugoslavijoje, Graikijoje ir ju kaimynystėje.

Drebėjimas prasidėjęs Graikijos laiku 11 val. vakaro. Daurūmas gyventojų buvo užverstas gruvančių namų, o kiti gelbėjosi sėkdam į gatvę iš namų balkonų.

Vienas aštuonių aukštų namas visiškai sugriuvo, kuriame buvo 45 apgyvinti butai. Pirminio pranešimai sako, kad žuvo 10 žmonių ir per 100 sužeistų, bet žuvusių skaičius vėliau tikslinamas bus žymiai didesnis.

Gelbėti žmones ir tvarkos priemonės prisusta kariuomenės daliniai. Gelbėjimą vykdyti yra sunku, kadangi nėra elektros srovės, sugriauti vandentiekiai ir sugadinti visi kanalizacijos vamzžiai.

Griūtis užgriautų žmonių pagalba sunkiai, o sveiki ir gyvi kiti žmonės masėmis bėga iš miesto, užsikrėsdami gatves ir visus kelius.

Salonica mieste ir artimoje apylinkėje labai nežymus žemės drebėjimas buvo jaučiamas kelias kartus prieš kelias savaites. Šiame Europos regione jau buvo ankščiau stiprių žemės drebėjimų paskutiniiais metais. Ypač stiprus žemės drebėjimas suakino dalį šiaurinės Italijos ir Rumunijos.

Gegužės mėnesyje Salonica mieste buvo sukrėtęs žemės drebėjimas 5,2 stiprumo pagal Richterio skalę, bet šį kartą jis buvo daug stipresnis, kad namai jau nebeišlaikė ir ėmė griūti.

PREZIDENTAS KRITIKUOJA PREZIDENTĄ

Paskutiniu laiku buvęs prez. Fordas pradėjo stipriai kritikuoti prez. Carterio užsienio ir vidaus politiką. Manoma, jog tai yra ženklas, kad Fordas apsisprendė būti kandidatu į krašto prezidentus 1980 m.

KALENDORELIS

Birželio 22: Jonas F. Tomas Moras, Laimutė, Gahminas, Sudargas.

Saulė teka — 5:16, leidžiasi — 8:29.

Saulėtas, šiltas.

NAUJA KANADOS KONSTITUCIJA

OTTAWA. — Kanados ministras pirmininkas Pierre E. Trudeau pateikė parlamentui svarstyti naujos konstitucijos projektą, kurį, jei bus priimta, pakeis Britanijos aktą, kuris nuo 1887 m. buvo pagrindiniu Kanados įstatymu.

Naujoje konstitucijoje numatoma sustiprinti senato galią, įsteigti naują vyriausią teisumą, įvesti anglų ir prancūzų kalbų vartojimo garantiją. Taipgi yra civilinių teisių Chartos skyrius, panašus į JA Valsčių BILL of Rights.

Kanadiečiai turės teisę, pagal savo norą, vertoti valdžios įstaigose, teismuose, mokyklose ir kitur anglų kalbą arba prancūzų kalbą.

Kanada susideda iš 10 provincijų, kurių Quebeco provincijoje vyrauja prancūzų kalba ir kuri nori atsiskirti ir gyventi savistoviai. Abiejų kalbų lygybė pagal naują konstituciją bus įvesta Quebeco, Ontario ir New Brunswick provincijose.

Kanada iki šiol neturėjo konstitucijos, bet valdėsi prilaikydamas 181 metų senumo British North America akto, kuris buvo 1921 metais sumodernintas, panaikinant reikalavimą, kad visi Kanados įstatymai turi būti peržiūrėti ir patvirtinti Anglijos parlamento.

Naujoji Kanados konstitucija, pagal ministro pirmininko Trudeau planą, bus įgyvendinta 1981 m. liepos mėn. 1 dieną.

TURKAI DRAUGAUJASI SU RUSIAMS

ANKARA. — Nors prez. Carteris Turkijos užsienio reikalų ministeriui Bulent Ecevit, jam esant Vašingtone NATO pasitarimuose pažadėjo panaikinti ginklų pardavimą Turkijai draudimą, bet kongresui priešintis, draudimas ir toliau pasilieka galioje. Tuo būdu turkams neliko nieko kito, kaip pradėti gerintis Maskvos ponams.

Turkijos vyriausybės asmenys birželio 21 d. jau pasirašys Maskvoje Sovietų Sąjungos — Turkijos "draugystės ir bendra darbavimo" sutartį, nors Turkija iš seno ir turi su rusais ne užgrydomų amžių žaidimą.

IZOLIUOTI LABORANTAI

ATLANTA. — Du karinės mokslo laboratorijos tyrinėtojai yra izoliuoti nuo pasaulio, kadangi jie, bedarydami bandymus, iš netyčių apsiypė bacilų preparatais afrikietiškos ligos, kurios išgydymui iki šiol dar ne surasta vaistų.

Liga buvo pastebėta prieš dešimt metų Afrikoje.

Karinė tyrinėjimų laboratorija yra Atlanta mieste.

Jauni Chicago lietuviai sportininkai, dalyvavusieji keliose sporto šventėse ir laimėjusieji pažymius už sklandžiai atliktą darbą.

REIKALAUJA, KAD ATSISTATYDINTŲ ŽYDŲ GYNYBOS MINISTERIS

TEL AVIV. — Izraelio gynybos ministerio Ezer Weizmano partija reikalauja, kad ministras atsistatytų, kadangi jis kabineto posėdyje išvadines ministrų pirmininko melagiu ir triukšmingai išbėgęs iš ministrų kabineto posėdžio, šaukdamas: "Aš einu paruošti kariuomenę sekantiems karui."

Vieni gynybos ministerio partijos Herut lyderiai nori, kad E. Weizmanas atsistatytų, kiti gi reikalauja, kad jis raštu paaiškintų kodėl jis nenori paremti ministerio pirmininko Begin užimtos politinės linijos.

Gynybos ministras nieko tuo tarpu neaiškina, bet vietoj to, jis lankosi užimtos arabų žemės ir tikrina kariuomenę. Be silankydamos arabų kaimeliuose jis jiems pareiškė, kad Izraelio vyriausybė neturi ir tikslo kištis į jų gyvenimą ir kad reikia rasti būdą gyventi santarkei visiems kartu.

Gynybos ministeris nepatenkintas Izraelio vyriausybės atsakymu prez. Carterio reikalavimams. Pasak gynybos ministerio, Izraelio vyriausybės atsakymas yra sukeltas ir klaidingas, kuris privers egiptiečius manyti, kad Begin juos vedžioja už nosies.

Atsakyme Izraelio vyriausybė atsisako grąžinti arabams okupuotas 1967 m. karų žemes. Minima tik, kad Izraelis sutinka suteikti arabams Gaza srityje ir kairiame Jordano upės krante savivaldą, bet po Izraelio karių priežiūra.

Penkiems metams praslinkus tegalima bus vėl derėtis dėl tų žemių likimo.

— Prezidentas Carteris atidavė panamiečių kanalą, tegu drista Brežnevas atiduoti lietuviams Lietuvą. — komentuoja diplomatai.

ISSIGANDE AMERIKOS PREKYBOS ATSTOVAI

MASKVA. — Amerikos bendrovių prekybos atstovai Rusijoje yra išsiganę savo likimu, kai netikėtai ir brutaliai buvo suimtas International Harvester b-ės direktorius Maskvos gatvėje, sustojus mašinos prie šviesų.

Iš viso Maskvoje rezduoja 24 Amerikos bendrovių atstovai, reprezentantai vadinami. Jie visi brželio 20 d. buvo susirinkę savo klube Maskvoje ir tarėsi, kas daryt ir kaip pasiegti. Jie mano, kad reikia taikytis prie diktatoriškų įstatymų, kuriais remiantis galima kiekvieną visur ir visada suimti ir uždaryti į kalėjimą.

TOKSTANCIAM DOLERIUI UŽ KOJOS SUZALOJIMĄ

Prieš septyniolika metų San Diego 25 metų amžiaus moteris sėdėdama užpakalyje motociklo važiuojo Illinois keliais netoli Carbondale, kur pravažiuojantis automobilis užgavo motociklą ir tuo būdu sutrynė moters koją.

Dabar teismas priteisė, kad Japonijos motociklų gamybos bendrovė, kurios pagamintu motociklu važiuojo minėta moteris, sumokėtų nukentėjusiai 417,500 dol.

Teisme moters advokatas aiškino, įrodymas liudininko iš Japonijos parodymu, kad motociklo gamybos b-ė nereikalavusi važiuojant motociklu vartoti apsaugos striptą (štangą).

— Paskutinis Salvation Army karys, padėjęs juodžiams įsikurti, praėta pirmadienį išvyko iš Ugandos.

— Kinija atsiųs diplomatus į Zairę, kai gaus karių specialios tyrimų grupę apie saugumą.

Nepatenkinta Salženicinc kalba

WASHINGTON. — Pirmoji JAV-bių darna Rosalynn Carter liko labai nepatenkinta Solženicino kalba, ypač tomis vietomis, kur Sovietų disidentas numato Ameriką esant dvasioje išsekusi ir netinkanti sovietiško stiliaus komunizmui pakeisti.

Amerikos spaudos Elube po nia Rosalynn Carter sakė: "Šio krašto žmonės nėra silpni, baltūs ir nėra dvasioje išsekę". Ji tai pastebėjusi nuolat bendraudama su krašto žmonėmis, kurie stengiasi gyventi naujindai, naikinti ydas bei trūkumus visuomenėje ir stiprinti amerikiečių tautą, kad ji būtų dar tvirtesnė, negu kad ji dabar yra.

Rosalynn Carter pastabos dėl Solženicino kalbos reiškia Baltųjų Rūmų nuomonę, pasak žurnalistų.

Žemės ūkio gaminiai bei produktai

WASHINGTON. — JA Valsčių ūkiuose pagaminti bei užauginti produktai, numatoma, šiemet turės gerą paklausą ir jų kainos kilsiančios.

Priežastis ta, kad Brazilijoje, Australijoje, Argentinoje ir kitur pasaulyje, dėl įvairių priežasčių, žemės ūkio derliai buvo nekokie. Turint omenyje dar ir tai, kad Amerikoje žemėnėsių javų plotai šiemet yra mažesni, tai ir daroma išvada, kad ūkininkų produktai bei javai žymiai pakrangs.

Numatoma, kad šiemet Amerika už žemės ūkio gaminius surinks nemažiau 26 milijonus dolerių, parduodant juos į užsienį. Iš užsienio gi bus įvežta tik už 13,7 bil. dol. — daugumoje metų žemės ūkio gaminiai sumažins JA Valsčių prekybinį balanso nuostolį su užsieniu 12,3 bil. dolerių.

NACIŲ PRIESAI RENGIA SI SEKTI NACIŲ ŽYGI

IS ŠIAURĖS SKOKIE PRIEMIECIO NACIAI NUKREIPTI I MARQUETTE PARKĄ

CHICAGO, Ill. — Ateinanti sekmadienį Chicago naciai, vadovaujam nacių grupės vado Collin, gavo Chicago Park distrikto leidimą liepos 9 dieną, sekmadienį, organizuoti žygiuoti i Marquette Parką.

Visi žinome, kad Chicago nacių grupelė ateinantį sekmadienį rengsi žygiuoti i Skokie, tirštai žydų apgyventą šiaurės Chicago priemiestį.

Trečiądienį rytą čekiečiai, nustebino radijo stočių ir didžiosios spaudos pranešimai, kad federal. teisėjas leido Chicago naciams maršuoti i lietuvių plačią apgyventą Marquette Parką.

Šį žinią sujaudino Marquette Parko gyventojus, iki šio meto paliktus ramybės nuo visokių maršuoju ir tvarkos ardytojų. Praeitais metais, pavasarį, vasarą ir rudenį, kiekvieną seštedienį buvo organizuojama eiseną i Marquette Parką, bet teismas galų gale apmąstė žygiuotojus. Marquette Parkan įvygiavusieji norė jo galimai greičiau iš gražiai užlaikomo parko išsikrauti, bet teisėjas viską gana gerai aptvarkė. Samdyti advokatų skundė miesto policiją, nesu teikusių pakankamai protekijos suvažiavusiems "svieto lygintojams", bet teismas žygiavusiems Martin Luther King Jr. šalininkams pasakė, kad jie turi teisę žygiuoti, kur tikta nori, bet jie neturi teisės ardyti kitų gyventojų ramybės. Jie turi teisę žygiuoti gatvėmis ir šaligatviais, bet jie neturi kelti trafikui ir kliudyti kitiems žmonėms naudotis tomis pačiomis gatvėmis ir šaligatviais. Jie neturi teisės žmonių stumdyti, juos kolyti, jiems įmetinėti.

Nacių žygis i Marquette Parką gal ir nebūtų toks pavojingas. Pavojų sudaro kitos grėšės — daugiausia nacių priešai, kurie taip pat nori žygiuoti i Marquette Parką. Jeigu teisėjas Leighton leido Chicago naciams žygiuoti i Marquette Parką, tai nacių priešai taip pat nori ten žygiuoti. Ateinantį seštedienį Chicago naciai, kaimyninių miestelių ir kaimų padedami, rengsi žygiuoti i Chicago centro, o sekmadienį, birželio 25 dieną, rengsi organizuoti žygiuoti i Skokie. I Skokie rengsi nacių priešai, norėjusieji padėti žydams pastoti naciams kelią.

Federalinis teisėjas George N. Leithon, naciams visai nepatinka, įsakė leisti jiems maršuoti Marquette Parko gatvėmis liepos 9 dieną. Vadas Collin nustebino tokiu teisėjo įsakymu. Teisybė, teisėjas pastebėjo, kad jis dar yra pasirokęs išklausti Chicago policijos vado argumentų, kad naciai nenorėtų maršuoti i Marquette Parką. Jeigu būtų rimtos priežastys, tai teisėjas galėtų atšaukti įsakymą Parkų distrikto

VAKARŲ VOKIETIJA GELBĖTI DOLERI

BONA. — Kai amerikiečiai, bent jų vyriausybė, yra patenkinta dolerio vertės mažėjimu, nes tuo palengvinama Amerikos gaminių pardavimas i užsienį tai vokiečiai, japonai ir bendrai, užsienis yra labai nepatenkintas.

Vak. Vokietija noroms nenoroms, yra priversta gelbėti dolerio vertę. V. Vokietijos valstybės bankas nuo kovo mėnesio iki birželio 13 d. jau yra surinkęs dolerių daugiau kaip už 4 milijonus vokiečių markių. Ir vistiek, santykių su vokiška marke, doleris nukrito 10 procentų.

KARSTI DEBATAI

WASHINGTON. — Federalinėje rezervų tarnyboje birželio 20 d. vyko labai karšti ginčai kredito klausimu.

Ka kurie rezervų tarybos nariai norėjo, kad kerditas būtų dar daugiau suvaržytas ir pabrangintas, norint suvaldyti infliaciją.

Kiti gi, kaip tik priešingai galvoje: jie norėjo, jei nepalengvinti, tai bent palikti kredito reikalus tokius, kaip buvo. Pastutiniųjų manymu, krašto ekonomija smunkanti žemyn.

Manoma, kad kerditas vis dėlto neįžymiai ir palaipsniui bus varžomas.

BRANGSTA PASKOLOS

Nejudamo turto pirkimui, kaip namams ir panašiai, paskolos arba tam reikalui kreditoriai žymiai pabrango. Už jas gegužės mėn. jau pradėta imti 9,37 proc., nesakant dokumentų paruošimo ir kitų priedų.

APKALTINS AFL — CIO LYDERIUS

WASHINGTON, D.C. — Darbo departamento pareigūnai nu mato, kad šia vasarą prisiekių teismas apkaltins AFL — CIO lyderius bei prezidentus, kurie esą, neteisėtai naudoja ar išpūstė unijų fondus.

lui. Be rimtos priežasties įsakymas nebus atšauktas.

Marquette Parko gyventojams patariame nesijaudinti. Gali patys naciai mutarti nemaršuoti i Marquette Parką. Gali teisėjas pakeisti įsakymą. Gali ir policijos vadas nepajėgti teikti reikalingos protekijos.

Vietoj Skokie, apdairūs politikai pasiūly Marquette Parką nerimui ir neramumams kelti. Iki liepos 9 dienos daug kas dar gali pasikeisti.

Susivienijimo istorija

(Tęsinys)

Susivienijimo užuomazga

Vytautas Širvydas "Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 90 metų istorijoje" apie Susivienijimo pradžią šitaip rašo:

Pomirtinės ligoje pašalpos pasidarė gyvybiniu reikalu Europoje 17-tame šimtmetyje, pirmąsias pramonė ir miestai pasirodė Anglijoje, kur gausiosios, skurdžiai apmokamos darbininkų masės būdavo paliekamos Dievo valiai. Darbo žmonės ėmė burtis į broliškos savišalpos draugijas. Idėja persimetė Amerikon, nes vienu metu Jungtinės Valstijos, būdamos Anglijos kolonijomis, savo gyvenimui pasisavino nemažai angliško apraiškų. Kituose Europos kraštuose broliškumą dalinai puoselėjo slaptos masonų ("murninkų") kuopos, bet jos daugiausiai veikdavo aukštuomenėje. Vilniuje, pavyzdžiui, 1776-1778 metais veikė mūsų ponijos Gordliwy Litwin (Išdidus lietuvis) kuopelė.

Lietuvoje, žemės ūkio kraštu, miestelėniška-darbininkiška broliška savišalpa atrodė mažai reikalinga, nes valstiečiuose artimi giminės pasirūpindavo ligų ir laidotuvių atvejais. Tačiau, apsigyvenant gausniais būriais smarkiai pramonėjančioje Amerikoje, tokia savišalpa pasidarė būtinu dalykui ateiviams lietuviams, kurie naujame krašte paties gyvenimo buvo vertiami imtis pramoninių darbų, uždabiu pelninesnių negu žemės ūkiuose.

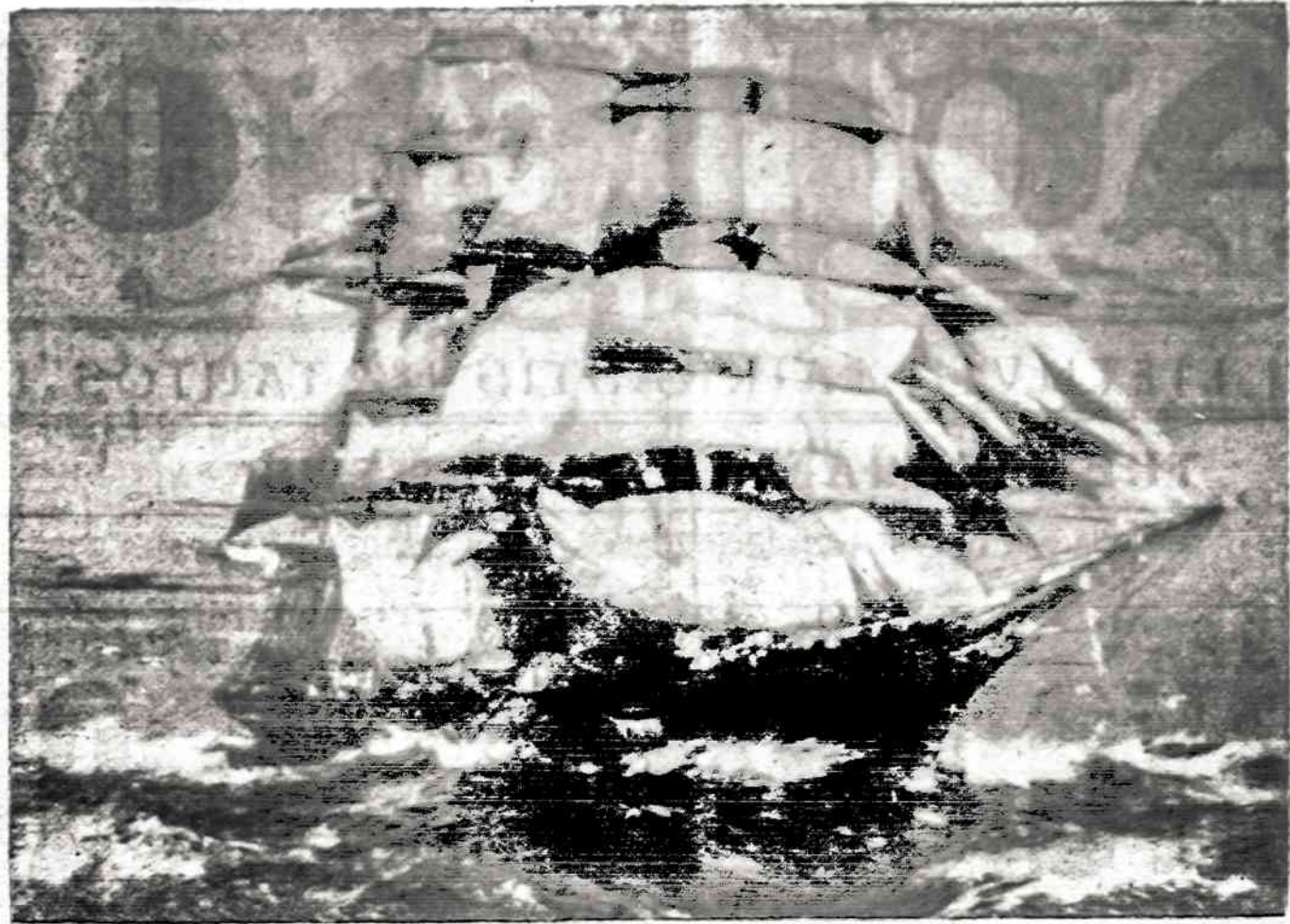
Tokiu būdu, siuvėju prieš 1885 metus New Yorke apsigyvenęs V. Džiankauskas, vienas Susivienijimo pradininkų, jaunystės draugui dr. J. Basanavičiui, gyvenusiam tada Buvarijoj, laišku rašė: "Lietuvinkai čia turi savo draugystes, dau-

giausia broliškos pašalpos". Toliau pasakojo, kad "gyvena dideliais būriais, vienoje ar kitoje vietoje, todėl nenuatausta ir nepameta kalbos bei kitų lietuvių brangių dalykų". Laišką Basanavičius išspausdino savo Aušroje, 1885 m. liepos mėn.

Broliškos savišalpos susivienijimai amerikiečiuose ypač ėmė dygti po Tarpusavio karo (1861-1865) Amerikoje, po kurio Amerika pasuko pramonėti ir miestonėti. Nustatyta, kad šių susivienijimų per 1890-1900 dešimtmetį suorganizuota net 65. Pirmą amerikiečiuose veikė Anglijos pavyzdžiu 1819 m. sukurta Odd Fellows organizacija ir Forresters (1836). Grynai amerikietiškas buvo būdingu Order of Red Men (indėnų) vardu susivienijimas, įkurtas 1834 m. Vėliau atsirado Elks (1868), Moose (1888) ir Eagles (1898).

Pirmas tautiniu pagrindu susivienijimas buvo arių Ancient Order of the Hibernians (1836). Po jų pirmieji susiorganizavo lenkai (Związek, 1880), po to čekai (1884), lietuviai (1886), žydai (1888), graikai (1892), vengrai, slovenai, kroatų ir ukrainai (1894), italai, rusai ir norvegai (1895). Kai kurios tautybės turi po kelių susivienijimų. Daugiausia, lenkai (14); juos seka slovakai (7); rusai (6); lietuviai, slovenai bei ukrainai turi po 4.

Lietuvių susivienijimai yra šie: Susivienijimas Lietuvių Amerikoje (suorganizuotas 1886, inkorporuotas 1889); Susivienijimas Lietuvių Romos Katalikų Amerikoje (suorganizuotas 1901, inkorporuotas 1905); Lietuvių Moterų Romos Katalikų Sąjunga (inkorporuota 1919); Lietuvių Darbininkų Susivienijimas (inkorporuotas 1930).

Burlingame

Tais metais, kai susiorganizavo lietuvių Susivienijimas (1886) šešiolika jau veikiančių broliškos savišalpos organizacijų sušaukė savo pirmąjį kongresą, kuris įkūrė ryšių centrą, prie kurio dabar priklauso 97 susivienijimai, jų tarpe ir lietuvių. Jie 1972 metų pabaigoje turėjo 9,587,661 narį ir 56,168 kuopas bei valdė virš penkių milijonų dolerių turto. Tai gana stambi Amerikos gyvenime piniginė apyvarta.

Pomirtinės ir pašalpos ligoje yra dalis bendro apdraudimo verslo. Čia suteikiamais kapitalais netrukus prireikė valstybinės apsaugos, todėl JAV Kongresas 1900 metais išleido pirmąjį įstatymą. Dešimčiai metų praėjus, patys susivienijimai sukvietė konferenciją Mobile, Ala., kurioje buvo nustatytas privolas narių mokesčių didumas, atitinkantis moksliškai nustatytą mirčių atsitiktinumą, pagal vadinamąją Table of Mortality.

New Lorko valstija pirmoji

išleido susivienijimų finansams tvarkyti įstatymą (1912), pagal kurį ir kitos valstijos, viena po kitos, priėmė tolygius įstatymus. Prie jų nepritaikantiems susivienijimams buvo uždrausta veikti. Savo metu ir lietuvių Susivienijimas pergyveno mokstinio persitvarkymo audras.

Istorikui šiandien nelengva susiekti šaltinius, iš kurių broliškos savišalpos idėja atsirado ir brenė Amerikoje apsigyvenančiuose Lietuvos valstiečiuose. Atrodo, kad greta ekonominio reikalo čia labai stipriai veikė tautinė idėja, pasireikusi noru "pakelti lietuvių", būtent, juos kultūrinti ir vienyti bendram darbui tėvynės Lietuvoje gerovei. Politinė idėja kysio pačioje pirmoje lietuvių suorganizuotos pašalpinės draugijos konstitucijoje, kurios pavadinimą prof. V. Biržiška mums išsaugojo. Jos antraštė skelbė: "Ustanavimas taworczystes broliškosc pamaczies po wardu Szt. Kazimieriaus Karalaiczio Patrono Lenku ir Lietuwos. Wienybė Paloku su Lietuwa uždėtos 1906 metnosc (1 d. sausio). Drukų Kurjero New Yorke pas T. Janicki, Brookline, N. Y. 1887". Ji buvo šešiolikos puslapių.

Ekonominę brolišką savišalpą ir tautinę idėją pyne pirmasis propagandinis straipsnis pirmame Amerikos lietuviams skirtame laikraštyje, kurio pirmas numeris pasirodė New Yorke 1879m. rugpj. 16 d. Tai buvo Lietuwiszka Gazieta, kuri skelbėsi esanti "rasztas paszwenstas dėl Lietuwinku Amerikoje". Dešimtam laikraščio numeriui lenkų reformatų pranciškonų vienuolis, kuris pavarde rašė Augustinas Zeytz, parūpino straipsnį "Keli žodžiai apie taworczystę", kurio turinį šiupas atpasakojo Aušroje (1885 m. nr. 10-11).

Lietuwiszka Gazieta leido ir redagavo, Vikaviškio apskrityje 1838 m. gimęs, mokytojas Mykolas Tyarautskas, kuris, 1863 metų sukilime prieš rusus pasautas, pasitraukė į Rytprūsius, iš kur 1873 m. atvyko Amerikon. Dvejus metus čia pagyvenęs, 1875 m. įgijo spauduvėlę Shamokin, Pa. ir pradėjo leisti pirmą Amerikos lietuviams skirtą ir Amerikoje spausdintą knygą, kurios pavidinimas, pasak prof. V. Biržiškos, buvęs "Tlumoczys arba Slownikas Angielckaj-Lietuwiszkas ir Lietuwiszka Angielckas dėl greito ir lengvo išmokimo sznekos angielckos. Su uwogomiz ir apraszinnu kożno żodzio kajo rejk szlart. Sudetas per Mikola Twaraucka. (išzdawimas pyrmas). Shamokin, 1876 Kasztu ir Spausztuwe Mikola Twaraucko".

Pirmieji šios puslapiai buvo nenumeruoti, kiti 159 numeruoti. Juos išspausdinus, spauduvė sutlegė, o antose liepėnose žuvo ir pirmoji Amerikoje išspausdinta lietuvių kalba knyga. Leidėjas, tačiau, strodė bus vieną egzempliorių pasilėjęs "Lietuwą", turbūt, pasididžiui gi-

minėms. Šis egzempliorius buvo atsitiktinai rastas vienos pradinės mokyklos pastogėje Užnemunyje. Jį 1930 m. nupirko Kauno universiteto biblioteka.

(Bus daugiau)

CICERO

Birželio 11 d. Ciceroje buvo minimas Sovietų Sąjungos daromas lietuvių tautos naikinimas.

Sv. Antano parapijos bažnyčioje kun. Rutkauskas atlaikė pamaldas už žuvusius ir nukančius tautiečius ir pasakė atitinkamą pamokslą.

Pamaldų metu giedojo solistė Prudencija Bičkienė, vargonais grojo muzikas Antanas Skridulis. Giedojo ir parapijos choras. Pamaldose ir vėliau salėje su keturiomis vėliavomis dalyvavo Amerikos karo veteranų 9115 postas ir su trimis vėliavomis Cicero šauliai. Pamaldos baigtos Lietuvos himnu.

Salėje minėjimas pradėtas JAV ir Lietuvos himnais. Invokacija sukalbėjo kun. Rutkauskas. Dr. Bronė Motušienė, buvusi Lietuvoje šaulių Sąjungos moterų reikalų vedėja, apdovanota šaulių žvaigždės medaliu ir ordinu, pravėdė žuvusiųjų ir laisvės kovotojų okupuotoje Lietuvoje pagerbimą ir pristatė Sibiro kankinį Aleksandrą Skopą.

Toliau sekė Dr. Br. Motušienės, talkininkaujant ponai Sofijai Paliūnienai, paruoštas scenos vaizdelis. Deklamavo studentai: Kristina Griniūtė ir Rolandas Žumasas, kuris buvo gėdulingai apsinėgęs ir lėdžio mūsų tautos kanciją. Reikalingus scenai garsus pritaikė Gediminas Pranskevičius.

Mokytojas Ignas Serapinas vaizdžiai nupasakojo mūsų tautos kanciją kelią ir Sovietų Sąjungos klastą.

Solistė Pr. Bičkienė, akompanuojant muzikui Aloizui Jurguičiui, tikrai puikiai, padainavo "Žydi sodai", "Kur Bakūzė" ir "O, greičiau", o susirinkusiems nenurimstant ploti, dar arįja "Malda" iš operos "Tosca".

Pranešinėjo studentė Kr. Griunūtė.

Pasibaigus programai, buvo rašomi laišukai JAV valdžios žmonėms, kad užtartų Sovietų Sąjungos naikinamą mūsų tautą.

Buvo ir Pranutės Dvilaitienės, Vyšniauskienės, Pranskevičienės, Novickienės ir kitų ponų paruošti užkandžiai.

Tenka pažymėti, kad Cicero prekybininkas Povilas Putrimas turėjo sunkią operaciją, o dabar pasveikęs, visus reikalingus užkandžiams maisto produktus aukavo ALTAi.

Minėjime dalyvavo LAS veikėjas Jonas Balčiūnas, iš Union Pier, atvykęs Mišauskas ir visa eilė kitų svečių.

S. Paulauskas

LIETUVOS PAVERGIMO DOKUMENTAI

Surinko ir redagavo teisininkas Jonas Talalas

(Tęsinys)

LIETUVIŲ ARCHYVAS

Bolševizmo metai

4. Minioto Antano, Stasio sūnaus, gimusio 1917 metais Žaliokiškių kaime, Raseinių apskrities, Lietuvos TSR, SSSR piliečio, turinčio 2-ju klasių išsilavinimą, 1937 metais (buvusio Lietuvos teismo) už vagystę nuteisto 7 mėnesius kalėti, bausmę atlikusio, nevedusio, 616 lengvosios artilerijos pulko raudonarmiečio, buvusio je Lietuvos kariuomenėje nuo 1938 metų,

už nusikaltimus, numatytus RTFSR BK 19-58-2, 19-58-1, b, 59-10 1d, ir 58-11 str. str.,

5. 29 ŠK, 616 lengvosios artilerijos pulki raudonarmiečio —

Pipcevičiaus Stasio, Juozo sūnaus, gimusio 1918 metais Antringio kaime, Raseinių apskrities, Lietuvos TSR, socialine kilme iš stambiųjų ūkinių (krūpinių žaiztūnų) valstiečių, valstiečio, lietuvių, SSSR piliečio, nepartinio, turinčio žemesnįjį išsilavinimą, jo žodžiais nuteisto, nevedusio, buvusioje Lietuvos kariuomenėje nuo 1940 metų kovo mėnesio, už nusikaltimus numatytus RTFSR BK 58-10-1 d. ir 58-11 str. str.

Paragintinio ir teisminio tardymo duomenimis Karinis Tribunolas nustatė:

Kelmickas, būdamas viršila (staršinoi), 1940 metais spalio mėnesį 29 ŠK, 616 lengvosios artilerijos pulke sudarė kontrrevoliucinę grupę, į kurią įėjo to pat pulko puskarininkis Semaška, raudonarmiečiai Janušas ir Miniotas; su nurodytais asmenimis 1940 metais spalio 14 dieną padarė nelegalų susirinkimą. Susirinkime, kuriame dalyvavo Semaška ir Janušas, Kelmickas pasakėjo apie organizacijos tikslus ir apie pagalbą vienai svetimai valstybei, kai ši užpuls SSSR, karo metu davė uždavinį užgrobti paštą, Vilniaus miesto geležinkelio stotį, o taip pat artilerijos pulko štabą. Miniotas susirinkime nedalyvavo, jis buvo sargybiniu, saugojusiu tą susirinkimą. Be to, Kelmickas davė Semaškai uždavinį išašinti pulke antisovietiška nusiteikusių karius ir juos verbuoti kontrrevoliucinei grupei ir apie tai pranešti (o čia stavi v. izvestnost) jam, Kelmickui. Semaškos ir kitų asmenų akivaizdoje Kelmickas pareiškė teroristinius nusikaltimus prieš Raudonosios Armijos politinę vadovybę (vysskazyval-terroristicheskije nastroenija v otnošenii komandno — političeskogo sostava Krasnoj Armii), be to, tarp pulko karių vedė antisovietinę agitaciją.

Semaška (dalyvavo) nelegaliame susirinkime, į kurį pats atvedė Janušą, susirinkime buvo svarstomas klausimas padėti vienai valstybei kovoje prieš SSSR. Semaška pas save saugojo dvi buvusios Lietuvos valstybės vėliavas. Be to, tarp karių vedė antisovietinę agitaciją, nukreiptą Sovietų Sąjungos galiai pakirsti (na podryv-mošči Sovjetskogo Sojuza).

Janušas — 1940 metais spalio 14 dieną dalyvavo nelegaliame konspiratyviniame susirinkime, kur buvo svarstomas klausimas apie pagalbą vienai svetimai valstybei kovoje su Sovietų Sąjunga. Drauge su Miniota svarstė į vieną kapitalistinę valstybę pabėgimo planą. Taip pat svarstė klausimą, kaip pabėgiantiems siena įgyti ginklą. Tarp karių vedė antisovietinę agitaciją prieš Sovietų valdžią.

Miniotas — 1940 metais spalio 14 dieną saugojo nelegalų konspiratyvinį susirinkimą, kuris tuo metu dieną turėjo įvykti. Drauge su Janušu svarstė į vieną kapitalistinę valstybę pabėgimo klausimą, o taip pat svarstė klausimą, kaip pabėgimui įgyti ginklą, vedė antisovietinę agitaciją, nukreiptą palaužti Sovietų Sąjungos galia.

Pipcevičius kontrrevoliucinės grupės nario Semaškos pavestas (po zadaniu) iš kareivinių patalpų išmetė pas save rankoje turėtus mokymosi sąsiuvinius su tikslu iššaukti paniką tarp Raudonosios Armijos politinės vadovybės sąstato ir dezorganizuoti normalią dalies darbą. Dailies raudonarmiečių agitavimą neprimti karinės priesaikos.

Remdamos išdėstytu, Karinis Tribunolas pripažino kaltais:

Kelmicką Stasį padarius nusikaltimus, numatytus RTFSR BK 19-58-2, 19-58-8, 58-10 1d. ir 58-11 str. str.

Semašką Vladą padarius nusikaltimus, numatytus RTFSR BK 19-58-2, 58-10 1d., 58-11 str. str.

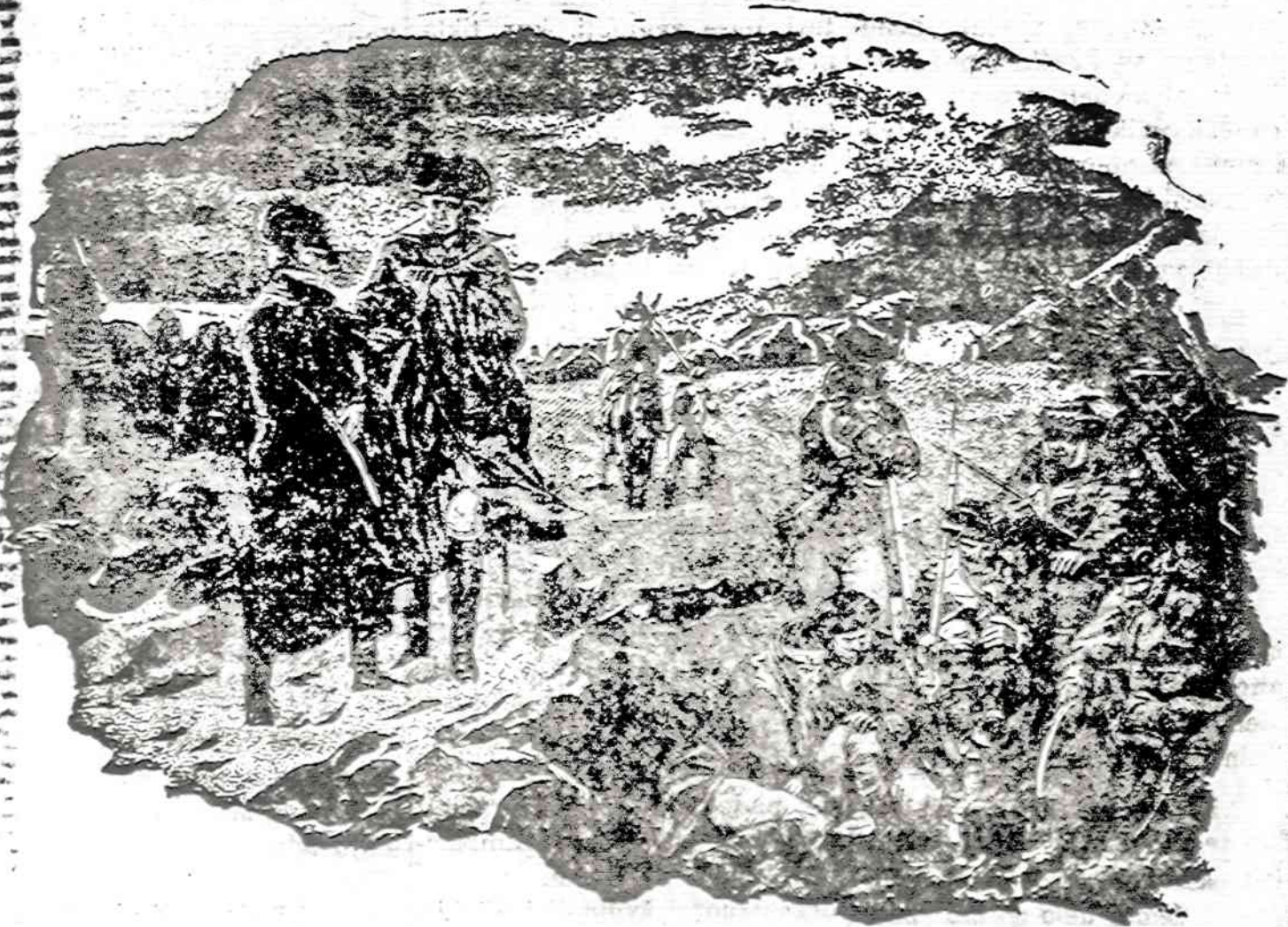
Janušą Joną ir Miniotą Antaną, padariusius nusikaltimus, numatytus RTFSR BK 19-58-2, 19-58-1b, 58-10 1d. ir 58-11 str. str.

Pipcevičių Stasį padarius nusikaltimus, numatytus RTFSR BK 58-10 1d. ir 58-11 str. str.

Vadovaudamos RTFSR BPK 319 ir 820 str. str. Karinis Tribunolas

(Bus daugiau)

Cold war.

It was bad enough we had to fight the British for our freedom. But on top of that, we had to fight the weather, too.

Because winter at Valley Forge meant snow, ice, and freezing temperatures. All serious enemies to a makeshift army without proper clothing, not nearly enough food, and short on ammunition.

It was an army long on courage, but short on money.

And then the money came. Some \$27,000,000 from the pockets of new Americans.

That's how people took stock

Take stock in America.

200 years at the same location.

In America back then, and you know how they turned out.

Nowadays, people are still helping America stay strong and self-sufficient. And they're helping themselves to safe, dependable savings. By taking stock in America with the Payroll Savings Plan. Buy United States Savings Bonds. They won't leave you out in the cold.

New E Bonds pay 4% interest when held to maturity of 5 years (dick the first year). Lost, stolen or destroyed Bonds can be replaced if records are provided. When needed, Bonds can be cashed at any bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

MŪSŲ SPAUDOJE

Juodoji ranka valdo Lietuvių Rašytojų Draugijos valdybą

Nesipėjus nutilti pasipiktinimo audros dėl romano "Strip-tizas" premijavimo, prasidėjo naujas. Apie tai rašoma Dirvyje 24 numerio vedamajame "Rašytojų Draugijos premija galutinai įklimpo". Ten duodama tokia istorija:

"Rašytojų draugijos pirminkas L. Andriekus paskyrė jūry komisiją iš 1977 m. išėjusių grožinės literatūros knygų premijuotinam veikalui atrinkti. Rodas, viskas buvo tvarkoje, bet tam tikros ideologijos žmonės, pajutę, kad premija gali atitekti ne jų ideologijos rašytojui, prikalbėjo, sukurstė ar "paspaudė" pirminką jo paties paskirtą komisiją išardyti, kaip sakant, neleisti jai veikti ir skirti kitą. Pirminkas to spaudimo neatlaikė, pasidavė intrigantų sugestijoms ir paskyrė kitą jūry komisiją, škart jau iš savo ideologijai ištikimų žmonių.

Si komisija galų gale paskyrė premiją Putnamo vienuolynų gyvenančiai poetei D. Sadūnaitėi už eilėraščių rinkinį, su dideliu pasivėlavimu pasirodžiusi knygų rinkoje, kitaip sakant, savo ideologijos žmogui. Atseit, pasiekė ko norėjo pirm. Andriekaus "įkvėpėjai"...

Bet čia istorija dar nesibaigia. Į antrą jūry komisiją įėjo ir dr. K. Keblys, vedėjas Ateities leidyklos, kuri ir išleido Sadūnaitės eilėraščių. Vadinas, pagal šūkį: patys laidžiame, patys premijuojame! Niekad ir niekur neteko girdėti, kad leidėjas įėjo į jūry komisiją, kuri svarsto premijuoti ir jo išleistą knygą!

Paminėjęs teigiamą pavyzdį iš Dirvos novelės konkurso, autorius taip rašo:

"Mes čia nesprendžiam apie premijuotą knygą literatūrinę vertę, nors žinoma tvirtina, jog tai esanti literatūriškai patilpniausia 1977 m. pasirodžiusi grožinės literatūros knyga, bet mes norime atkreipti visuomenės dėmesį į savotišką premijavimo istoriją ir prabrėžti per kokias machinacijas tam tikros ideologijos žmonės stengiasi rodyti savo galią, kaip aukščiau pastebėjome, pagal šūkį: savį pas savų žius! O juk,

rodos, Lietuvių Fondo skiriama premija sudėta vienos ideologijos, bet visokių pažiūrų žmonių..."

Autorius stebisi kitų valdybos narių paklusnumu pirminkui ir naujų taisyklių skelbimu:

"Tarp kitko norėtume pastebėti dar vieną dalyką: iškilus aikštėn visai tai nelemtai premijai istorijai, Draugijos vadovybė suskato išleisti premijos skyrimo "taisykles". Matyt, Valdyba nėra skaičiusi Draugijos įstatų, kur visos skyrimo taisyklės yra surašytos juoda ant balto.

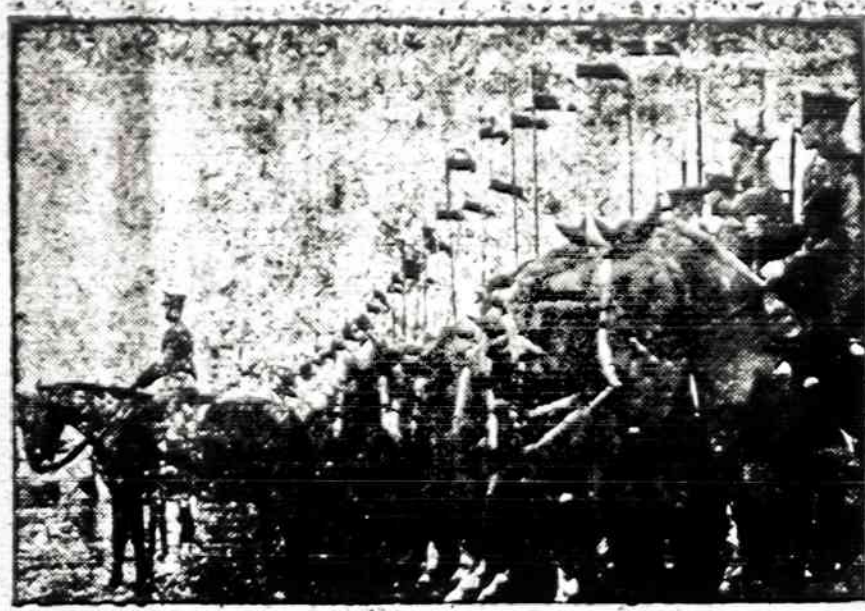
Idomu ir tai, kad tas premijos skandalas, galima sakyti, nesukėlė jokios reakcijos rašytojų tarpe. Išskyrus Vyt. Alantą ir Pr. Naujokaitį, kurie rašė apie tai spaudoje, visi kiti plunksnos darbuotojai tylėjo, lyg būtų į burną pasiėmę, vandenį. Jie būtų padarę išvadą, jog prieš vėją vis vien nepapusi?

Į pastarąją Lietuvių Rašytojų D-jos sudarytą vertintojų komisiją įėjo: Povilas Gaučys — pirminkas, dr. Živilė Bilaitė — sekretorė ir nariai — Julija Svabaitė-Gylienė, dr. Kestutis Keblys ir Česlovas Grincevičius.

K. Petrokaitis

2 metai už "juoką"

STOCKHOLM, Švedija. — Sostinės aerodrome suimtas vienas 35 metų amžiaus šveicaras, kuris prieš einant į lėktuvą ne norėjo duoti patikrinti su savim nešamą čemodanuką, juokais pasakydamas, kad jame yra bomba. Šveicaras tuoj jau buvo suimtas ir nors jokios "bombos" nerasta, jis perduotas teismui ir jam gresia dveji metai kalėjimo. Dėl to "juoko" lėktuvo išskridimas pasivėlino ištisą valandą...

Kavalerijos dalinys rikluotėje

ŠAULIŲ SĄJUNGOS CENTRO VALDYBOJE

Ivairiose lietuvių gyvenamose ramiose kolonijose JAV, Kanadoje ir Australijoje įsisteigė Lietuvos Šaulių Sąjungos Tremtyje daliniai ir šaulių organizacija sutelkė kelis tūkstančius narių. Narių, kurie moka nario mokesį, lanko susirinkimus ir atlieka kitus šauliškų įsipareigojimus. Nebojant dar linio narių skaičiaus, kiekvienas jų yra gyvas sąjungos dalinių šeimoje. Taigi ir visa šaulių organizacija yra gyva ir kūrybinga. Jos veikla yra svarus ir reikšmingas įnašas ne savo tautos žemėje gyvenančių lietuvių pastangoms tautinei gyvybei išlaikyti ir siekimui Lietuvos nepriklausomybei atstatyti.

Didelės organizacijos išlaikymas, jos ugdymas ir veiklos plėtimas ir aplamai visa administracija pareikalauja ir iš centro valdybos daug darbo ir pastangų. Be organizacinių reikalų centro valdyba vykdo ir kitus uždavinius, kurie yra reikšmingi ne vien šaulių organizacijai, ar ne savojoje žemėje gyvenančių lietuvių veiklai, bet visai lietuvių tautai.

Dr. Kosto Jurgėlos parašyta ir šaulių sąjungos išleista knyga anglų kalba "Lithuania: the Outpost of Freedom" sulaukė gražių atsiliepimų ir gero įvertinimo. Šaulių sąjungai knygos išleidimas buvo sunkiu uždaviniu. Bet jis išspėstas ir įvykdytas. Knyga platinama, ją galima įsigyti knygų parduotuvėse ir sąjungos dalinių valdybose.

Sąjungos centro valdyba pradėjo vykdyti kitą sunkų, reikšmingą ir svarbų uždavį — pastatyti paminklą Romui Kalantai.

Kovoje už lietuvių tautos laisvę yra daug žuvusių ir nukankintų ir Romas Kalanta yra ne pirmas ir ne paskutinis už tautos laisvę žuvęs didvyris. Tačiau jo žuvimo sąlygos ir aplinkybės jį išskiria iš kitų. Okupuotoje Lietuvoje R. Kalanta tapo kovos už laisvę simboliu, ypač jaunimo tarpe.

Okupantų pritaikontos bausmės ir grąsinimai nabeigina R. Kalantos kapo lankytojų. Tai rodo, kad ugnies liepsnose mirštančio R. Kalantos šauksmas "Laisvės Lietuvai" tapo sekla įberta į paruoštą dirvą. Degančio R. Kalantos šauksmas išreikšia visų pavergtųjų siekimą

— išlaisvinti iš Sovietinės Rusijos okupacijos.

Šaulių sąjungos centro valdyba, nusprendė pavergtųjų lietuvių laisvės siekimą atžymėti paminklu Romui Kalantai. Paminklas būtų simboliu pavergtųjų lietuvių kovos už išlaisvinimą. Sprendimas padarytas ir jo įgyvendinimui darbai pradėti vykdyti.

Nutarta paminklą pastatyti Chicagoje. Parkuose ar kitose viešosiose vietose statomi paminklai dažnai nukendami nuo įvairių piktadarių ir vietovių gyventojams dažnai keičiantis, keičiasi ir aplinka. Po kelerių metų paminklas gali patekti į tokią aplinką, kad būtų sunku jį lankyti. O norima R. Kalantai paminklą pastatyti tokioje vietoje, kurią lankytų ko daugiausia lietuvių. Todėl nuspręsta paminklą pastatyti šv. Kazimiero lietuvių kapinėse. Jos yra lengvai pasiekiamos ir lietuvių gausiai lankomos.

Vieta išrinkta ir žemė nupiršta. Nupiršta dvylika sklypų, kad paminklui būtų pakankamai vietos. Svarstoma ir tarimasi dėl projekto pačio paminklo.

Sis prasmingas ir didelis šaulių sąjungos užsimojimas pareikalauja daug lėšų. Iki šiol sąjungos daliniai ir centro valdyba teikė finansinę paramą kitų organizacijų ir institucijų vykdomiems darbams. Yra dalinių, kurie tradiciniai veiklos metų pabaigoje iš kasos skiria sumas kitiems, net paramas neprasiur-

siem, bet suprantamai reikalaujantis. Paminklą statant centro valdyba paprašys, kad organizacijos ir atskiri asmenys pinigine auka prisidėtų prie paminklo pastatymo. Aukos galima siųsti jau dabar, adresu: St. Anthony's Savings and Loan Association, Romas Kalanta Fund Acct. 0-30190-0, 1117 So. 49th Court, Cicero Ill., 60650.

Sąjungos ex pirminkas Karolis Milkovaitis daugiausia rūpinasi paminklą pastatymo reikalais, jam talkininkauja. Vytauto Did. Šaulių rinktinės pirminkas Vladas Išganaitis ir ex narys kun. Jonas Borevičius SJ.

Dauguma šaulių rengiasi dalyvauti Pasaulio Lietuvių Dienose, Kanadoje. Todėl suorganizuoti ilgesnį kultūrinį savaitgalį ar savaitę, kaip buvo praėjusiais metais, būtų sunku. Nes nevisiems būtų pakeliama finansinė našta. Sąjungos ex nuosėdžiai remia Pasaulio Lietuvių Dienas ir nenorėdama apsunkinti šaulius ilgesnį kultūrinį savaitgalį ar savaitę, šiais metais rengia trumpo savaitgalio kultūrinę stovyklą liepos mėn. 29-30 dienomis, Gintaro vasarvietėje Union Pier, Mich. Savaitgalio programa bus įvairi, bet neperkrauta. Ji bus įdomi ne vien šauliams, bet ir šaulių sąjungai nepriklausantiems. Šauliai ir ne šauliai kviečiami kultūriniam savaitgalio dalyvauti.

J. Alksnė

Dviejų JAV mokslininkų misija į Skylab satelitą

WASHINGTON. — NASA (Nacionalė Aeronautika ir Erd-

vių Administracija) jau dabar paskyrė du Amerikos jaunus mokslininkus — pirmajai misijai į Space Lab. (Erdvų Laboratoriją) 1980 metų rudinį. Iš paskirtųjų vienas — Dr. Michael Lampton, 37, iš Berkeley, Calif. arba Byron Lichtenstein, 30, iš Cambridge, Mass., atliks mokslinius uždavinius Erdvų laboratorijoje (Skylab), kurią erdvio "auto-busu" (space shuttle) nugaubens į orbitą. Pirmuoju greičiausia skris Lampton.

Erdvų Laboratorijoje darbuosis ir vienas Europos mokslininkas atrinktas iš 3 kandidatų. Kokiu būdu ir kada Skylab bus gabenami Lichtenstein ir europietis, nepaskelbta.

— Prezidento nutarimas atiduoti panamiečiams kanalą nu-gąsdino sovietų valdžią. Sovietų propagandos agentūros visą laiką tvirtino, kad amerikiečiai kanalą neatiduos Panamai. Visą komunistų propaganda nuėję niekias. Didelė krašto gyven-tųjų dauguma pritarė pasirašytai sutarčiai.

Neščia prastitutė apskudė Vienos miestą

VIENA, Austrija. — Viena prostitutė apskundė teismui Vienos miestą, reikalaujama priteisti jai nedaugiau ir nemažiau kaip 6.500 markių, tiek kiek jai kaštuosios abortas ir pragyvenimas.

Dar 1975 met. spalio mėnesio vienoje miesto klinikoje ji buvusi sterilizuota, bet nepaisant to 1977 metų rugpjūčio mėnesį pastojusi neščia.

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI NEPAAPRASTAI ĮDOMIUS GYDYTOJO, VISUOMENĖS VEIKĖJO IR RAŠYTOJO ATSIMINIMUS

Dr. A. J. Guseno — MINTYS IR DARBAI, 250 psl., lietuviškai 1905 metų įvykius, Jablonkio ir Totoračio jaunus dienas ir susirūpinimą. \$3.00

Dr. A. J. Guseno — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. \$3.00

Kietas viršelis, vietoje \$4.00 dabar tik \$2.00

Minkštas viršelis tik \$2.00

Dr. A. J. Guseno — AUKŠTA KULTūra — ŽIAUROS ŽMONĖS. \$2.00

Kelionės po Europą įspūdiškai. Dabar tik \$2.00

Galima taip pat užsisakyti paštą, atsiuntus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridėjant 50c. persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

NAUJIENU PIKNIKAS

š.m. Liepos 16 d., sekmadi.

POLONIA SODE

46-ta GATVĖ IR ARCHER AVENUE

GROS J. JONIKO ORKESTRAS ŠOKIAMS

Bus skanių užkandžių ir įvairiausių gėrimų.

Visi lietuviai maloniai kviečiami atsilankyti į pikniką.

ENERGY WISE

Buy a car no larger or more powerful than you need. Don't be a Born Loser!

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai at-beta didelių darbų. Pirmą, jie padeda jums pasiekti asmeninius jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir paripina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuolimą nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos veša

5 1/4%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ HENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Išleista 1928 metais.

Tel. 421-8070

Išlaidos pietuose Rimas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of December 1, 1977 Subscription Rates:	
In Chicago \$33.00 per year, \$18.00 per six months, \$10.00 per 3 months. In other USA localities \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$9.00 per three months. Canada \$33.00 per year; other countries \$34.00 per year.	
20 cents per copy.	
Nuo gruodžio pirmos d. Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose:	
metams \$33.00	pusei metų \$18.00
trims mėnesiams \$10.00	trims mėnesiams \$9.00
vienu mėnesiui \$3.50	vienu mėnesiui \$3.00
Kanadoje:	
metams \$33.00	pusei metų \$18.00
trims mėnesiams \$10.00	trims mėnesiams \$9.00
vienu mėnesiui \$3.50	vienu mėnesiui \$3.00
Užsienio:	
metams \$34.00	pusei metų \$19.00
trims mėnesiams \$11.00	trims mėnesiams \$10.00
vienu mėnesiui \$3.60	vienu mėnesiui \$3.10
Kitose JAV vietose:	
metams \$30.00	pusei metų \$16.00
trims mėnesiams \$9.00	trims mėnesiams \$8.00
vienu mėnesiui \$3.00	vienu mėnesiui \$2.50

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Sekmadieniai — iki 12 val.

Ko važiuoti į Toronto?

Kas nori važiuoti į Toronto ir pamatyti kanadiečių suruoštą Dainų Šventę, tai patariame ten važiuoti ir įsitikinti, kad ir Kanados lietuviai, negailėdami energijos, triūso ir pinigų, moka suorganizuoti Dainų Šventę nei kiek ne prastesnę, negu Chicagos specialistai. O kas nori gauti geresnę vietą, kad galėtų ne tik mergaičių, bet ir kiekvieno atskiro choro balsus atskirti, tai turėtų kreiptis į Vaylor Verikaitį, geriausią klausą turintį choro vedėją ir dainuojantį mūsų muziką.

Jeigu mūsų sporto mėgėjų ir jaunimo auklėtojai nori pamatyti, kaip mūsų jaunimas bėga, šoka, joja, futbolą spardo, ietis mēto ir plaukioja, tai privalo vykti į Kanadą ir pailsėti mūsų prieauglių. Jeigu kas nori dalyvauti ne tik Royal, bet ir Yorko karališkame susipažinimo vakare, tai tegu kreipiasi į Simanavičių, turintį ne tik visas informacijos valandėles, bet ir priemonės žinioms pranešti. Jeigu kas nori tikslėsiu žinių patirti apie Nainio organizacijos ruošiamą seimą, tai gali pasitikėti Songailos ir Rimkūno žiniomis ir jų tikslumu. Šie du vyrai dau žino ir nuodirdžiai informacijas teikia.

Pagaliau, jeigu kas nori aplankyti savo gimines, senai nematytus draugus, buvusius mokytojus, miško kirtikus ir prailiusius klasės draugus, tai tegu pasinaudoja proga ir vyksta į Toronto. Galės pasimatyti ne tik su vietoje įsikūrusiais savo pažįstamais, bet susitikti ir iš toliau atvažiavusius. Kanadon nuvykę amerikiečiai nesijaus, kaip Vokietijoje, kur Amerikos doleris yra gerokai nuriedėjęs į pakalnę. Toronte amerikiečiai galės jaustis kaip amerikiečiai, nes ir Kanados doleris nuriedėjo dar greičiau, negu Amerikos.

Iš Chicagos daugelis važiuoja. Vieni jau perkasi vietas lėktuvuose, kiti važiuos busais, o tretieji, turintieji gerus kadihiakus ar galingus LMD, jau turi pilnas mašinas. O jeigu kas nepajėgia nuvažiuoti, tai kitiems padeda. Marquette namų savininkai, užmirę kiaušius stogus, nesaugias vakarais gatves, kloja šimtines, kad kiti važiuotų. Jie klotų tūkstantines, kad tėvas Lowler piktą dvasį prie Ashlando sustabdytų, o dabar kloja šimtines, kad tos dvasios nepajėgia iš savo susirinkimų išvyti. Jie žino, kad čia vis kiti kalti...

Bet jeigu kas nori sužinoti, kas bus Nainio sušaukta me Pasaulio Lietuvių Seime, tai tam tokios ilgos ir sunkios

V. K. Jonynas

kelionės į Toronto neverta daryti. Jam geriau pasukti į Lemontą, užėti pas Kamantą, tai sutaupys daug bereikalingo prakaito, energijos ir savo mantą. Jeigu kas mano, kad Toronte turės progos užgirsti, kaip vertinama tarp tautinė padėtis, turės progos užgirsti įvairius Lietuvos laisvinimo veiksmus, paklausti mūsų literatų vertinimus apie, tai jis klysta. Neturės progos vertinti atliktus Bendruomenės darbus, negirdės gindų apie ateities planus ir neturės kuo stebėtis naujais žmonišiais patekusiais į pačias aukščiausias Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vietas. Visa tai nominacijų komisija jau yra atlikusi ir viešai paskelbus. "Antela dar jūro", kaip Bertasiūs sakydavo, "kiaušinėlis dar...", o Kamantas jau kiaušinėnę kepa. Pasaulio lietuviai dar nepasiekė seimo vietos, bet šios dienos Draugas jau paskelbė, kad inž. Vytautas Kamantas, jau yra Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininku. Draugo P. Stakys (iš kur jis išdygo?), ras, kad PLB nominacijų komisija yra nutarusi nomainuoti Kamantą PLB pirmininko pareigoms, bet nepasakė, kas nominavo nominacijų komisiją, koki kiti kandidatai buvo šioms pareigoms ir kiek kuris balsų gavo. Gali susidaryti įspūdis, kad reikalas eina apie nelemtos atminties liaudies seimą, bet tas, gal ir nesvarbu. Svarbu, kad Kamantas jau kalba, kaip naujas PLB pirmininkas, noriai paskelbė mariojonių dienraščiu savo darbo planą. Pačioje pradžioje jis pareiškė, kad nominacijų komisija paleido ne gauda, bet tikrą dalyką: nominacijų komisija tikrai nutarė Kamantą rekomenduoti pirmininko pareigoms, o apie savo pareigas ir jo pasirinktą vadybą jis šitai pareiškė:

"Naujos PLB valdybos rūpestis bus vykdyti PLB konstitucijoje nurodytus darbus, būtent: derinti pasaulio lietuvių švietimo, tautinės kultūros, socialinę, ekonominę ir politinę veiklą, tuo reikala bendradarbiaujant su kitais lietuvių veiksniais, plėsti informaciją ir atlikti seimo nutarimus ir pavestus darbus. Reikės ypatingą dėmesį kreipti į švietimo ir kultūrinę pagalbą lietuviams, gyvenantiems už JAV ir Kanados ribų. Reikės tinkamai remti jaunimo veiklą ir jų ruošiamą Jaunimo Kongresą. Svarbu yra ir bus "Pasaulio lietuvių" leidimas ir platinimas. Darbų ma-

KULTŪROS GRAUŽIKAI

1939 m. "Naujosios Romuvos" 49 numeryje buvo paltapintas A. Tarulo straipsnis "Lietuvių kultūrai saugoti įstatymas". Autorius rašo, kad jau praslinka daugiau nei 700 metų, kai lietuvių tauta atkakliai grumiasi už teisę turėti savą dvasinę ir medžiaginę kultūrą. Amžių eigoje teko priešintis prieš lenko kunigo ir dvarininko, ruso valdininko ir svetimšalio verslininko persamą kultūrą. Toliau, autorius primena, kad tautos kultūrą tenka ginti nuo dviejų sloopintojų: "nuo svetimos kultūros nešėjų ir nuo tautos kultūros nešėjų šiandienai".

Žymiai blogiau su svetimos kultūros biznieriiais. Štai statistika rodo, kad lietuvių rankose yra tokia ir lietuvių knygų rinkoje. Čia tenka skultūrai tarnaujančių priemonių dalis: spaudos kioskų 18%, knygynų 25%, kinų 42%, spaustuvių 58%, radijo prekybos klos, rodos, maldauja susirūti, filmų atstovybių apie 60%, filmų atstovybių apie 100%. Įvairios nelietuviškos knygų leidyklės užgrovė knygų rinką paskutines rūšies orientacija ir verstine beletristika, drausti lietuvių kultūros duob-pornografija, seksualine literatūra, sapnininkais ir kitu šlamu. Pabaigoje autorius neprarastu. Ir visai reikia sutikti su nuomone, kad: "Tokių literatūros laidejus, bei nuopelnais biznis ir kultūra yra du visai

besigiriantis tautos kultūrinio darbe skleidėjus tikty pavadinai trumpai, bet ir aiškiai — tautos kultūros ir jos ateities duobkasiai".

O kodėl ir kas taip daro? "Vieną kartą reikia padaryti galą. Tuo laiku, kai spauda buvo draudžiama, dabartiniai biznieriiai įskundinėjo knygnešius rusų žandarams. Šiandien jau jie pamatė, kad tas pats lietuvis pamėgo knygą, laikraštį, turą. Toliau, autorius primena, kad tautos kultūrą tenka ginti nuo svetimos kultūros nešėjų ir nuo tautos kultūros nešėjų šiandienai".

Žymiai blogiau su svetimos kultūros biznieriiais. Štai statistika rodo, kad lietuvių rankose yra tokia ir lietuvių knygų rinkoje. Čia tenka skultūrai tarnaujančių priemonių dalis: spaudos kioskų 18%, knygynų 25%, kinų 42%, spaustuvių 58%, radijo prekybos klos, rodos, maldauja susirūti, filmų atstovybių apie 60%, filmų atstovybių apie 100%. Įvairios nelietuviškos knygų leidyklės užgrovė knygų rinką paskutines rūšies orientacija ir verstine beletristika, drausti lietuvių kultūros duob-pornografija, seksualine literatūra, sapnininkais ir kitu šlamu. Pabaigoje autorius neprarastu. Ir visai reikia sutikti su nuomone, kad: "Tokių literatūros laidejus, bei nuopelnais biznis ir kultūra yra du visai

tyti daug, ir jie yra prasmingi ir būtini išeivijos ateičiai. Esu prates dirbti kolektyvinį darbą, su kitais pasitardamas ir kitų nuomonę gerbdamas, todėl veiklos pagrindiniai planai bus bendrai paruošti su kitais PLB valdybos nariais, atsiklausiant ir daugelio kitų lietuvių organizacijų bei institucijų vadovų nuomonių". (Draugas, 1978 m. birž. 21 d., 2 psl.).

Jeigu nominacijų komisija, dar nepasidėjavusi, Kamanto nebūtų nominavusi, tai Kamantas nesijautų PLB pirmininkas. Jeigu Kamantas nežinotų, kad įsakymas už jį balsuoti praneštas ne tik visai Chicagai, Clevelandui, Detroitui ir New Yorkui, bet ir kitoms vietoms, kad pirmininkas bus Kamantas. Jeigu dalykas būtų netikras, tai Draugas būtų neišgalvojęs P. Stakio ir pasikalbėjimo su nauju pirmininku būtų neskelbęs. Turint galvoje, kad inž. Kamantas Clevelande buvo pirmas St. Barzduko adjuntas, reikia manyti, kad jis neiškryps iš vėžių ir pirmininkaudamas PLB. Jis bendradarbiaus su visais veiksniais, išskyrus ALTU; jis remis visą lietuvišką spaudą, išskyrus Naujienas; jis dar labiau rūpinsis Pasaulio lietuvių, kad kiekvienas lietuvis patikėtų tuo kreviu lietuviško gyvenimo veidrodžiu; jis ir toliau tvirtins, kad Kanadoje įvyko Pasaulio Lietuvių Seimas, kada Nainys, šaukdamas savo "seimą" su po pasaulį išsklaidytais lietuvišiais visai nesitarė.

Linkime sėkmės Kanados Dainų Šventei ir laimėjimų sportininkams. Nainiu pasirūpins pats Kamantas, o Amerikos lietuviai Kamantą dar turės ilgus metus, kol jo šalininkai pramoks veikti naudingą darbą kartu su visais lietuvišiais.

skirtingi dalykai. Todėl jisai ir kelia tą reikalą, norėdamas apsaugoti lietuvių kultūrą nuo biznierių. Tikėdamasis, kad tuos išsiskolius priveiks nuramin-ti, ruošiamas įvesti Lietuvių kultūrai saugoti įstatymas.

Nuo to laiko jau praėjo apie 40 metų. Tik anuomet tokį šlamštą leido ir reklamavę sve-tintaučiai verslininkai. Bet la-bai gaila, kad panašų spaudos sloopintojų jau pradeda atsirasti ir išeivijoje. Kaip jau buvo rašy-ta spaudoje, čia pornografinės knygos ėmė leisti kai kurių tar-pautinių bažnytinių organiza-cijų nariai. Tai toki žmonės, kurie yra pasižadėję asketiškai gyventi ir save vadina dorovės ir nekaltybės saugotojais. O dabar, kai pas juos išgalėjo pinigų godulystė, tai nusimetė ir nekaltybės skraistę.

A. G. Šešupė.

Amerika neįsivėls į karą Afrikoje

Pasak valstybės sekretoriaus, JA Valstybės neįsivėls į karą Afrikoje, bet stegsis joje įgyvendinti socialinę teisę ir ekonominę gerovę. Pasistengs visus Afrikos ginčus išspręsti tikiu būdu. Amerika gerbs Afri-kos tautas ir rems jų apsigy-mą, jei bus reikalinga ir jo-jos to prašys.

Manoma, kad ateinančiais JA Valstybės biudžetiniai me-talais Afrikos pagalba bus skir-ta 475 mil. dolerių.

Taikos sumetimai, prez. Car-terio administracija ragina Za-irės ir Angolos vyriausybės ge-ruoju, susitaikinti ir pasirašy-ti sutartį, kurioje būtų pasiza-dama perbti viena kitos ne-priklausomybę, ir valstybių sienas.

— Chicagos naciai sutiko pa-likti Skokie priemiestį ramybėje, jei Chicagos policija leis jiems organizuoti pavalkščioti Marquette Parke. Savo žy-gi jie ruošia birželio 25 d. vidur-dienį. Jiems reikės padėti 60,000 dolerių užstatą, kad žy-getu nebūtų išdaudyti, kad žy-gio metu nebūtų įsdaudyti lan-gai kraituvių ir automobilių. Nacių vadovybė manė, kad jiems joks užstatas nebereika-lingas.

Amerikiečiai 1977 m. aukoję \$29.5 milijonų

Amerikos Fondų kelimo Aso-ciacijos Taryba paskelbė, kad amerikiečiai praėjusiais metais labdarybės reikalams išleido 29.5 milijonus dolerių. Ta su-ma yra 12 nuolimių didesnė kaip metais anksčiau ir sudar-o apie 2.25% visų Amerikos išleidimams skiriamų sumų.

A. ČECHOVAS

Iš rusų kalbos versta Jono Valaičio.

Svajos

— Kuris kam reikalas mano vardą žinoti? — at-sudūsta valkata, kumstėle paremdamas žandą. — Ir kuri man iš to nauda? Jeigu man leistų eiti, kur aš noriu, o juk tatau blogiau dabarties bus. Aš, broliuziai, stačiatikiai, žinau įstatymą. Dabarties aš valkata, ne-atsimenas gimties, o labiausiai, jeigu mane į Rytų Si-birą nuteis ir trisdešimt ar keturiasdešimt būžų duos, o jeigu aš jiems savo tikrąjį vardą ir kilinę pasakysiu, tai vėl jie mane į katorgos darbus pasiųs. Aš žinau!

— O negi tu katorgos darbe buvai?

— Buvau, mielas bičiuli. Keturiš metus su nus-kusta galva vaikščiojau ir grandines nešiojau.

— Už kurį dalyką?

— Už žmogžudybę, geras žmogau. Kai aš dar vai-kelis buvau, tatau metų aštuoniolikos, mano mamelė netyčiom ponui vietoj sodos ir rūgšties arseniko į stik-linę įpytė. Visokių dežūčių sandėly daug buvo, su-painioti nesunkiu...

Valkata atsūdūsta, linkčioja galva ir sako:

— Jinai dievobaiminga buvo, bet kas ją žino, sve-tima siela — aklas miskas! Gal būti, netyčiomis, o gal, savo sieloje negalėjo pakęsti tos skriaudos, kad ponas kitą tarnaitę pasisavinio... Gal, tyčiomis jam įpytė, Die-vas žino. Mazas aš dar tiomet buvau ir visko nesupa-tau... Dabar aš suprantu, kad ponas iš tikrųjų pasi-

mė kitą sugulovę ir mamelė stipriai susigraudino. Pa-manyk, paskui mus apie du metus teisė... Mamelė nu-teisė dvidešimčiai metų į katorgą, mane dėl mano ma-žų metų septyniems.

— O tave už ką?

— Kaip bendrininką. Stiklinę aš ponui padavinė-jau. Visados taip buvo: mamelė paruošdavo sodą, o aš paduodavau. Tikėtai, broliuziai, visa tai aš jūms krikš-čioniškai sakau, kaip priešais Dievą, jūs niekam nepo-sakokite...

— Na, mus niekas ir neklausinė, — sako Ptacha.

— Tai tu, reikiška, iš katorgos bėgai, argi?

— Bėgau, mielas bičiuli. Mūsų keturiolika žmonių bėgo. Dieve duok sveikata, žmonėms ir ir patys bėgo.

mane prie savęs prigriebė. Dabar tu pasvarstyk var-kine, sąžiningai, kuris rezonas man savo kilinę at-skleidinėti? Juk mane vėl į katorgą pasiųs. O kuris aš katorkininkas? Aš žmogus lėpus, sėrgalingas, mėg-tu švariai ir gerokai pamiegoti, pavalyti. Kai met-džiūno, Dievui, mėgstu lampadėlę ir žvakutę užžiebt, ir kad aplinkui triukšmas nebūtų. Kai lig žemės nus-lenkimus atlieku, kad ant grindų nebūtų prislinkus-ta ir prisipaudytą. O aš už mamelę keturiasdešimt lig-žemės nusilenkimų rytą ir vakare sudedu.

Valkata nusima kepurę ir žegnojasi.

— O į Rytų Sibirą tegu trenia, — sako jis, — aš nebėjau!

— Negi tatau geriau?

— Visiškai kas kita. Katargoje tu vistiek, kaip vė-žys bučiuje: aukštumas, spūstis, grūstinė, nėra kur at-gauti. Duona manęs nemaitina, o tiktai leisk su meš-kerė pasidėti. Dievazi. Gaudau aš ir meškere, ir šako-

prileisk, Dangau, Karaliene! Žmogžudys tu ir žmog-žudis! tavo garbė, blogiau už visokį šunį. Nei valgyti, nei miegoti, nei Dievui pasimelsti. O tremtyje ne tai. Tremtyje aš visų pirma į bendruomenę įsirašysiu ki-tų pavyzdžiu. Pagal įstatymą vyriausybė privalo man sklypą duoti... tai-p. Žemė ten, pasakoja, niekis, vis-tiek kaip sniegas: imk, kiek nori. Duos man, vaikine, žemės ir dirvą, ir daržų, ir gyvenimui... Imsiu aš, kaip žmonės, arti, sėti, gyvulių įsiveisiu ir visokio ūkio, bi-telių, aviųčių šunų... Sibiro katiną, kad pelės ir žiurkės mano gerio neštų. Rastų trobą, broliuziai, pastatysiu, pavėkslų pripriksiu... Dievas duos, apsisėsiu, vaiko-linkų turėsiu.

Valkata murma ir žiūri ne į klausytojus, o kažkur į šalį. Kaip bebūtų naivios jo svajos, bet jos išsakomos tikrai atvirai nuoširdžiu tonu, kad sunku joms netikė-ti. Maza valkatos burnelė išsklypo dėl šypsenos, o vi-sas veidas, akys ir nosiukė susidrius ir atsiėjo dėl toli-mos laimės maloningos nuojautos. Šimtininkai klaus-ta ir žiūri į jį rimtai, ne be pritarimo. Jie taip pat tiki.

— Nebėjau aš Sibiro, — tęsia murmeti valkata. — Šitas — tokia pat Rusija, toks pat Dievas ir ca-ras, kaip ir čia, taip pat kalba stačiatikiškai, kaip ir aš su tavim, tiktai ten laisvybės daugiau ir žmonės turtingiau gyvena. Viskas ten geriau. Ten žemės upės, pavyzdžiui, imant, kur kas geresnės už čionykščias. Žuvies, laukinės paukštienos, žvėrienos — begalės. O man, broliuziai, visų pirmiausias malonumas — žuvį gaudyti. Duona manęs nemaitina, o tiktai leisk su meš-kerė pasidėti. Dievazi. Gaudau aš ir meškere, ir šako-

time, ir bučius statau, o kai ledas eina — graižtu gau-dau. Jėgos tai aš neturiu, kad graižtu gaudyčiau, tai už penkiatuką aš kaimietį saundau. Ir, Viešpatie, kuris tatau šis malonumas. Sngausi vėgėlę arba kurį nors šapalą, tai tarsi tikrą brolių pametę. Ir, sakyk, mēdzia-masis, visokia žuvis savo išmanymą turi: vieną gyva žuvelę gaudai, antrą isnorą, trečią varle arba žiogū. Juk tatau išmanyt reikia. Sakysim pavyzdžiui, vėgėlę žuvis nešveini, jinai ir išgroti griebė, ir dėka — grūzė mėgsta, šaltis — peteliškė. Šapalą, jeigu sraunesnė vietoj gaudai, tai nėra geresnio malonumo. Paleisi va-lo sieksim dešimtį be pasvaro, su drugin arba su va-balū, kad masalės paviršium plauktų, slovi vandeny be kelnų ir leidi pasrovin, o šapalas — trukt. Tiktai čia taip reikia elgtis, kad jis, praktiktas, masalo ne-nuplėstų. Kaip tik jisai tavo valą umtelėjo, tai ir už-kirsk, nēr ko laukt. Arsu, kiek aš savo amžius žuvies prigaudžiau. Kai mes bėgome, kiti areštiniai miške miega, o man ne miegas prie upės gerdauja. O upės ten placios, sraunos, krantai statūs — arsu! Pagal kran-tą vis tankūs miškai. Medžiai tokie, kad kai pažvelgi į viršūnę ir galva sukasi. Jei pagal tenykščias kainas, tai už kiekvieną pusį rublių dešimtį galima duoti.

Be tvarkos veikiamas svajų įspūdiu, meniškųjų praecies vaizdų ir laimės saldžios buojautos, vargia-gas žmogus nutilsta ir tiktai lūpas judina, tarsi švaz-dutis pat su savimi. Atsipūsti, palatinti, šypseną ne-nyksta ir jo veido. Šimtininkai tyli. Jie susimąstė, ir galvos palinko.

(Bus daugiau)

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIA
6449 So. Pulaski Rd. (Crowford
adical Building), Tel. LU 5-6446
E. J. "Jonius pagal susitarimą.
P. nevalieja, skambinti 374-8004.

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIA
Tel. 695-0833
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinika
Medicinos direktorius
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, IL.
VALA: DOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą ketvirtadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71 St. Tel. 737-5149
Tikrina akis, pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą, uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIA
2656 WEST 63rd STREET
Val. antrą, 1-4 popiet.
ketvirtą, 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Rezidencijos telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS.
Ofisas 2652 WEST 59th STREET
Tel. PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antrą, trečią.
ir penkt., 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadienį
2-4 val. popiet ir kitu laiku
pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai - Mėsa, ban-
džiai. Speciali pagalba klijoms.
(Arch Support), ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8, šeštadieniais 9-1
2850 West 63rd St., Chicago, IL. 60629
Telef.: Prospect 6-5084

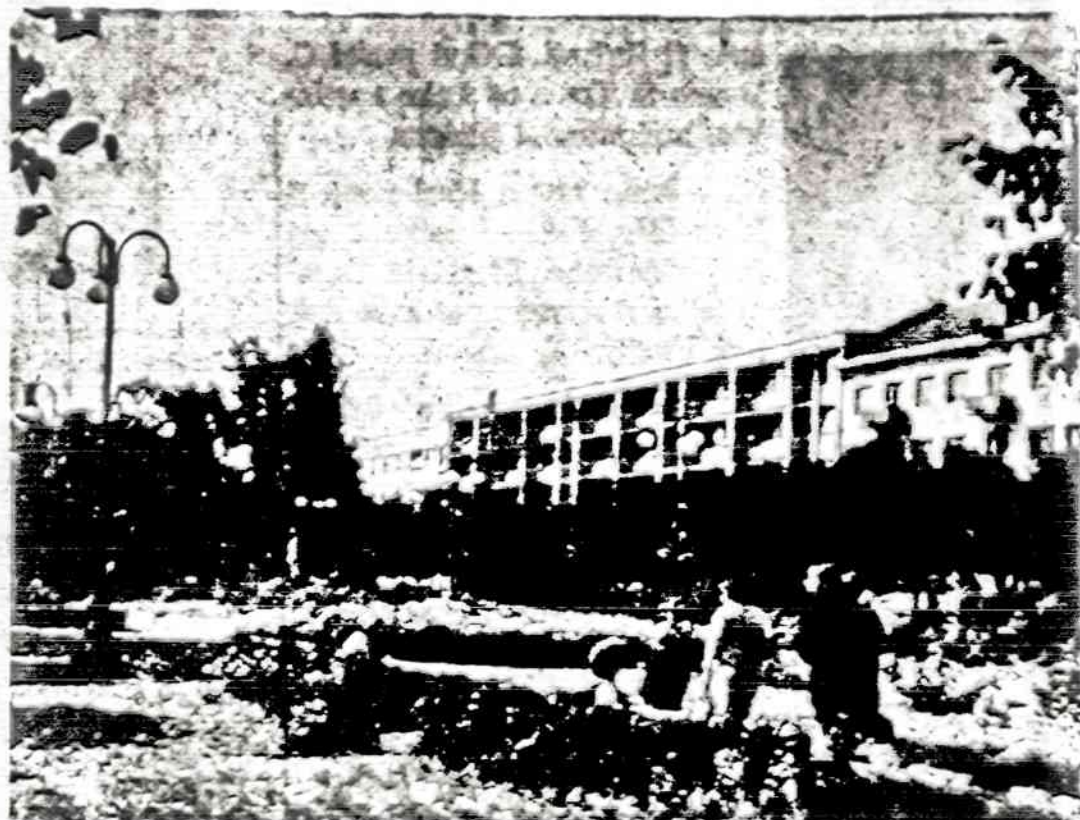
PERKRAUSTYMAI
MOVING
Laidimai - Pilna aparauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
Tel. WA 5-9063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS
RADIOJOS VANDOS
Visos programos iš WOPA.
1490 kHz. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pir-
madienio iki penktadienio 3:00
-3:30 val. popiet. Šeštadieniais
ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30
val. ryto.
Vadėja Aldona Daukus
Telef.: Hemlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

**Didžiausias koilių
pasirinkimas**
Jei vienu metu
keturi kalbinate
Chicago
**NORMANA
BURŠTEINA**
Tel. 263-5828
(Lietuvių) ir
677-8485
(Rusų)
185 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, IL 60601

Jei žinote asmenis, kurie
galėtų užsakyti Naufienas, pra-
šome atsiųsti jų adresus. Mes
jems siūnime Naufienas dvi sa-
vaites nemokamai.

PANEVĖŽYS, LIETUVOJE

Senatorius Savickas apie apdraudos kompanijas

Sen. Fr. Savickas

SPRINGFIELD. — "Naujausieji patyrimai rodo, kad draudimo (insurance) kompanijos Illinois valstijoje su darbininkų kompensacijos apdraudos apmokėjimo politika smaugte smaugia smulkiųjų biznį", pareiškė senatorius Frank Savickas (D-Chicago), pranešdamas, kad jis rimtai svarsto reikalą skirti subkomitetą, kad ištirtų kokią rolę vaidina draudimo firmos, keldamos premijų sumas už darbininkų kompensacijos sumokėjimą.

Sen. Savickas, kuris yra Senato Darbo ir Komercijos Komiteto pirmininkas, sako kad naujausi pranešimai iš Illinois darbininkų Kompensacijų Apdraudimo Departamento parodo, jog ratos buvo pakeltos \$200 milijonais, kad galėtų sumokėti

\$65 milijonus papildomų nuostolių.
Savickas toliau pareiškė kad "giliau pastudijavus Apdraudimo Departamento paskelbtas skaitlines pasitvirtina mano įtarimas, jog apdraudos kompanijos persistingai reaguodamos į legislacijos prieš 3 metus padarytas reformas, padidindamos 943 nuosmūciais 1976 metais turėtų pinigų sumą. Tai reiškia vien 1976 metais padidėjimą \$88.4 milijonais!

"Tokie rezervai aukelia apdraudimo kompanijų susidomėjimą pasidaryti papildomai pinigų, naudojimų administracinėmis išlaidoms. Administracinės išlaidos yra apmokamos pinigais, gaunamais iš pradinių investicijų, gaunamų už pelnytus premijas.
Senatorių pastebėjo, kad "Generalinė Asamblėja (seimo visuma) buvo žymia daini kaitinama priešingai Illinois darbininkų kompensacijos programai, kuri buvo sudaryta pagal legislacijos prieš trejų metų priimtas reformas.

Atsiliepdamas į tai draudimo kompanijoms pradėjo savotišką streiką neįrašydamos darbininkų kompensacijų apdraudimo, tuo būdu sukeliamos premijas tiems, kurie laikėsi išraišymo politikos. Savickas pastebėjo, kad nuo legislacijos 1975 metais padarytų reformų, apdraudimo kompanijos pradėjo kaupti smulkius bižne-rius ir Illinois žinomieses sukel

damos premijų ratas. Naujausi apskaičiavimai parodė, kad 1977 metais premijos pakeltos iki 30% kuomet metais anksčiau buvo dar tik 19%.

"Aš tikiu, kad atėjo laikas nedelsiant sudrausti draudimo industriją kad liautųsi draskiusios (ripping off) smulkiuosius biznierių". Sen. Savickas mano kad galimas dalykas jog ir Illinois Industrijos Komisija gali būti kitas toks seimo investicijų reikalingas nedorybių žizdas.

Kaip lupamas Illinois smulkusis biznis gali būti pavyzdžiui, Naujienų spaustuve, kur kelių darbininkai per eilę metų nėra turėję jokio, kompensacijos reikalingo akcidents, bet kompensacijos apdraudos kompanija kasmet lupa po \$1,000.

PIRMOJI ČIKAGOS MIESTO ŠVENTĖ

Meras Michael A. Bilandic painformavo spaudą apie šią vasarą įvykstančių parengimų programą, kurią vainikuos Pirmoji Čikagos Miesto Šventė, prasidėjanti prie Navy Pier penktadienį, rugpjūčio 4 d., kuri tęsis per 18 dienų, telkdamas čikagiečius ir jų svečiams ilgą eilę įvairiausių parengimų, programą. Šventė baigsis pirmadienį, rugpjūčio 21 d. madų paroda State Street, vidurdienyje. Meras Bilandic tą "ekstra vagancą" jau iš anksto vadina "geriausia, didžiausia ir įspūdingiausiu muzikos festivaliu pasaulyje" ir pridūrė, kad jo įsitikinimu, kiekvienas čikagietis ir svečias nuo mažo iki pen-

sinink per visą 18 dienų turės šventę kiekvieną dieną.

Trečiadienį liepos 19 d., metro Bilandic rengiamas senesnio amžiaus, daugiau kaip 20,000 piliečiams metinis piknikas Lin kolno parke. Jei tą dieną lytų, tai pikniko data būtų ketvirtadienį liepos 20 dieną.

Čikagos jaunieji turės progą pasikrauti ir šaukšto Čikagą pamatyti. Tam dalykui pasikirti 8 United Airlines lėktuvai. Skraidymai prasidės liepos 11 d.

Federalinė valdžia aprūpins Čikagos miesto įstaigą reikalingomis lėšomis duoti per vasarą darbų dėl daugiau kaip 40,000 miesto jaunimui nuo 14 iki 21 metų amžiaus savo gyvenamas apytinkas pagražinti; atlyginimas po \$2.65 už valandą. Ta programa nuo pirmadienio, birželio 19 d. tęsis iki rugpjūčio 25 d.

Miesto Human Service įstaiga per laikotarpį nuo birželio 19 iki rugpjūčio 1 d. patieks 38 milijonų nemokamų priešpiečių (lunches) daugiau kaip 750 vietovėse, tame skaičiuje daugelyje vietų, kuriose dirba per vasarą darbu aprūpintieji jaunuoliai. Negana to, Human Service jau pradėjo miesto "farme riams" daininti žemės sklype-lius ir sėklas bei daigus dėl 20 rūšių daržovių bei priemones darželiams žemei paruošti. Tūkštų daržviečių šiomet yra padarbininkai per eilę metų nėra turėję jokio, kompensacijos reikalingo akcidents, bet kompensacijos apdraudos kompanija kasmet lupa po \$1,000.

Daugiau kaip 100 maudymosi papildomųjų ir baseinų atidaryti jau nuo birželio 15 dienos.

J. Pr.

BREŽNEVAS JAU GERINASI AMERIKAI

MASKVA. — Pastebima, kad Sovietų diktatorius Brežnevas pradėjo siųsti į Vašingtoną draugiškesnius ženklus norėdamas kaip nors atstatyti pasiturimą Kremliams ponų gera valia.

SUSIRINKIMU PRANEŠIMAI

CHICAGOS LIETUVIŲ SUVAL-KEJŲ DRAUGIJOS pusemetinis susirinkimas įvyks penktadienį, birželio 23 d., 7 val. vak. Vyčių salėje, 2455 W. 47 St. Nariai prašomi atsiliepti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo bus vaisės.

E. Strungys

ŠVENTO RASTO PAMOKYMAI IR PAAISKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKSCIONIUI

"Tiesius darykite takus savo kojom, kad kas išbuodamas ne-kiystų". — Ebr. 12:13.
O ką apasitais reikią taip sakdamas? Nėra abejonės, kad jis aiškina, kad Viešpaties pasekėjai, kurie vadinasi Krikščionimis, turi būti sveiki ir stiprūs tikėjime. Mes turime stengtis nugalėti visas klūtis, pasipriešini-mus ir trukdymus, ir prašyti, kaip Viešpaties patarta: "Neapleisk mus gundy-muose". Mes turime vengti pagundas, stengtis pasirodyti tikrais kovotojais prieš kūno ir akių geidulius ir nugalėti visą, kas priešinga Dievo valiai. Todėl kiekvienas tikras Viešpaties Jėzaus Kristaus pasekėjas privalo pasi-stengti pasirodyti pilnai paklūsus savo Vadui ir Mokytojui ir ištikimai sekti jo pėdomis, nes tik tokie laimės jo pripažinimą ir pagyrimą. Kristaus. Tik taip pasielgdami pasidarysime nugalėtojai.

Visi žino, kad mirtis yra žiauri ir palietia kiekvieną. Bet kur yra mi-rusieji? Į tą klausimą atsako knyguė "Viltis po mirties", kurią gausite ne-mokamai. Raišykite:
F. ZAVIST, 3715 West 66th STREET, CHICAGO, ILL. 60629.
SV. RASTO TYRINETOJAI.

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai
6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

EUDEIKIS GAIDAS - DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 - 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef. 476-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 863-2108-9

TRYs MODERNISKOS KOPLYCIOS
AIKŠTĖ TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANC
PATARNAVI
MAS DIENA
IR NAKTL
*
TURIME
KOPLYCIAS
VISOSE MIESTL
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
TOMAS IR LAURYNAS LABANAUSKAS

307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

5219 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

(LACKAWICK)

2424 WEST 69th STREET RRpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Vltinia 7-6678
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, IL 974-4418

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

MAUJIMOS, CHICAGO 8, ILL. Thursday, June 22, 1978

Warm Up With Easy To Make Chicken Chowder

Cool crisp days herald the return of hot soup to your menu. And nothing is more rib sticking on an autumn day than a steaming bowl of thick chowder. For real homemade goodness with just a can opener and a little imagination, try Creamy Chicken Corn Chowder. Convenient canned chicken spread provides hearty meat flavor instantly to combined cans of condensed onion soup and golden kernel corn. The chunks of real chicken add texture and richness to the cream based soup. Pack it in a wide mouth thermos for a back to school lunch or serve it for supper with crusty rolls and baked apples for dessert.

Creamy Chicken Corn Chowder
1 can (10-1/2 ounces) condensed cream of onion soup
2/3 cup milk
2/3 cup water
1 can (4-3/4 ounces) chunky chicken spread
1 can (8-3/4 ounces) whole kernel golden corn in liquid
In a large saucepan, gradually add milk and water to soup, stirring constantly. Add chicken spread and corn; heat to boiling. Reduce heat and cover. Simmer 5 to 10 minutes, stirring occasionally. Serve hot. Makes 4-6 servings.

MAKING IT BETTER FOR YOU

Carolyn Avelino
Hunt-Wesson Kitchens

Achieving Kitchen Efficiency

The energy crisis has made the subject of energy-saving cooking more than just idle conversation. Today's home-makers are very concerned with ways to save money in the kitchen because they have to be.

There are real ways to achieve energy-saving efficiency in the kitchen which we've experienced in the Hunt-Wesson Kitchens.

For instance, always try to match pan size with the burner. A pan that is smaller in diameter than its accompanying burner will allow heat to escape. That translates to precious energy wasted!

Remember to cut your vegetables before cooking rather than cooking them whole. This speeds the process. Legumes or dried fruits should be soaked, also, to reduce cooking time. Soaking returns them to their natural state, or consistency.

Another obvious way to lessen cooking time is to choose a relatively quick and easy to prepare main dish.

Convenience foods such as our Prima Salsa, prepared spaghetti sauce, would certainly help the cause. Simply heated thoroughly, this thick sauce tastes like it simmered all day.

Don't be afraid to experiment with new cooking methods. Oriental stir-fry cooking is not only intriguing as a change-of-pace menu idea - it is more energy efficient and nutritious than

boiling or steaming. You cut food into small pieces so they cook quickly.

If you wish to cook with your oven or broiler, it is important to learn how to use them in a more efficient manner. Consider the following tips:
Always try to use a meat thermometer when roasting. This can usually prevent overcooking. Also, get in the habit of using a minute-timer for precise cooking. Do follow your recipes; they were meant as a guide.

Remember that preheating the oven is generally wasteful except for "quick-bake" items such as cookies, pizza and frozen entrees. Cut down on this habit.

Make an effort to thaw foods at least partially before cooking. Don't try to incorporate thawing time into cooking time. This is a sure energy saver.

A genuine blessing to every energy conscious homemaker may be the microwave oven. An industry study shows that by 1980, between 20-25 per cent of American households will be using them. If used exclusively instead of a conventional oven, the energy savings of a microwave oven could approach 85 per cent.

These energy-saving hints are proof that there are indeed ways to save fuel money in the kitchen. It's just another way Hunt-Wesson is working to "make it better for you."

